

A természetkárosítás ellen, a vadak és élőhelyeik védelmében

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) Teremtésvédelmi Kutatóintézet valamint **Az alapvető jogok biztosa jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesének hivatala** szervezésében konferenciát rendeztek **Természetkárosítás – élőhelyvédelem – vadvédelem** címmel június 20-án, melynek apropóját az M237-es farkas kilövése adta. Az előadások központi gondolata a teremtett világ védelme és a biodiverzitás megőrzésének összefüggései voltak.

Ugyanekkor az élőhelyek védelmében jogalkotási előrelépés is történt a konferenciával egyidőben: az EU Környezetvédelmi Tanácsa elfogadta a természet helyreállításáról szóló rendelet tervezetét.

Bevezetesként *Kuminetz Géza* rektor atya a neves összeomláskutató, *Jared Diamond* gondolatát idézte: a természet károsítása, a fajok kihalásával fenyegető vadászat azon kockázati tényezők között szerepel, melyek az adott társadalom pusztulásához vezethetnek, mivel szinte észrevétlenül tönkre teszik az addig virágzó természeti, politikai, gazdasági és kulturális struktúrákat.

Bándi Gyula, a jövő nemzedékek biztosa, az egyetem jogi karának professzora előadásában utalt Noé történetére: Noé vajon válogatott-e az egyes fajok között, hogy melyeket fogadja be a bárkájába? „*Az Úr azt a parancsot adta neki, hogy minden élőlényt mentsen át.*” E gondolati bevezető után áttekintette a konferencia témájához kapcsolódó alkotmánybírói döntéseket. A biológiai sokszínűség a nemzet közös öröksége, amelyet meg kell őrizni a jövő nemzedékek számára. „*Meg kell adni annak a lehetőségét, hogy a jövő nemzedékek legalább annyit kapjanak, mint amennyi nekünk van.*” Rámutatott, hogy a biodiverzitás védelme kormányzati ciklusokon átívelő szabályozást és hosszútávú gondolkodást igényel.

A hazai biodiverzitási tevékenységek eredményeit és helyzetét az Agrárminisztérium képviselőjében Schmitt András főosztályvezető elemezte, utalva a nap aktualitására, miszerint az EU Környezetvédelmi Tanácsa a konferencia idején szavazott a természet helyreállításáról szóló rendelet tervezetéről, melyet elfogadott. A rendelet tervezet, az európai zöld megállapodás kulcsfontosságú eleme, jogilag kötelező érvényű célokat határoz meg a leromlott élőhelyek és az elveszett fajok helyreállítására. Ha ugyanis azt az Európai Parlament is el fogja fogadni, akkor a természetes élőhelyek védelme vonatkozásában valós előrelépés várható Európában: elsőként fog az EU tagállamaiban közvetlenül hatályosuló jogszabály - rendelet - hatályba lépni a természet védelmében és ezáltal előírásai közvetlenül kikényszeríthetők lesznek. Ennek a rendelet tervezetnek prioritása az élőhelyek védelme, az erdők, a

folyók és a beporzók védelme és szigorú monitoring- valamint beszámolási feladatokat jelent majd az egyes tagállamoknak.

A konferencia sajátossága volt, hogy a természetkárosítás megítélése vonatkozásában lehetősége volt az egyes jogász hivatásrendek képviselőinek valamint a természetvédelem munkatársainak egymás tevékenységébe bepillantani, illetve egymás szakmai-tudományos álláspontját megismerni.

Bemutatták a nyomozói (Horváth Ákos, KR NNYI), a bírói (Várhegyi Éva, Fővárosi Törvényszék), az ügyészi (Teszár László, Legfőbb Ügyészség) munkát, illetve kriminológus (Tilki Katalin, OKRI) szemszögéből is megvizsgálták a természetkárosítás néhány példáját. A vadgazdálkodás - élőhelyvédelem számos eredményéről számolt be Faragó Sándor akadémikus, a soproni egyetem emeritus rektora. Az etikus vadászatról Barta Judit professzor asszony (ME, NKE) tartott előadást. A nagyragadozók védelmének gyakorlatát ismertette a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (Rónai Kálmánné, Gombkötő Péter, BNPI), az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (Szabó Ádám, ANPI) valamint a WWF munkatársa (Sütő Dávid, WWF Nagyragadozó Projekt). Zsigmond Csaba r. alezredes (NKE) a védett fajok illegális kereskedelmének eseteiről és azok jogi megítéléséről tartott beszámolót. Tahyné Kovács Ágnes docens (PPKE JÁK, TVKI) az élőhelyek védelme kapcsán előadásában - több előadóval egyetértve - rávilágított arra, hogy az ember felelőssége a teremtett világért bár jogi eszközökkel kikényszeríthető, ugyanakkor elsősorban erkölcsi természetű. A természet jogai szabályozási koncepció számos példája kapcsán elmondta, hogy a jelenség már Európában is jelen van konkrét pozitív jogi formában, ez mégsem a helyes irány a természetes élőhelyek védelmére, hiszen az alkotmányos kereteken belül a jogintézményeink adottak, a jogkövető magatartás a védelmet biztosíthatja. Hidvéghiné Pulay Brigitta a Teremésvédelmi Kutatóintézet munkatársa zárszavában kiemelte mindannyiunk felelősségét a teremtett világért.